

שם הקורס: איתך בכל חוויה

מחוז: ירושלים

שם בית-הספר: אורות עציון, בנות

יישוב: אפרת

שם מנהלת בית-הספר: שרה קופר

שם המורה: יוספה קטן

שם המובילה מצוינות בית-ספרית: יוספה קטן

אוכלוסיית היעד: כיתה ה'

שנה: תשע"ז

שם אשת הקשר: יוספה קטן

כתובת דואר אלקטרוני ליצירת קשר: ykatan@orotetzion.org.il

שם המדריכה: יוספה קטן

קורסי השיפה

קורסי העמקה

חקר מכון חצור

הברתי-ערכי

מודלים בית ספריים

יקי שיא

רציונל הקורס והמטרות:

"איתך בכל חוויה" – כך נקרא הפרויקט המקסים שהקימו בנות אמירים מבית-הספר "אורות עציון" באפרת. הרעיון הועלה כמענה לצורך של הילדים. התחבורה הציבורית שבה נוסעים הילדים וריבוי ההסעות לבתי-הספר האזוריים יוצרים פרקי זמן לא קצרים שבהם שוהים הילדים בתחנות האוטובוס.

ממפיו הצרכים והמשאבים בשטח הסתר, שילד ממוצע שוהה כחצי שעה ויותר בתחנת האוטובוס מדי יום. את הנתון הזה שילבנו עם הרצון לעודד קריאה ולהעשיר את השפה. הבנות גילו, שחלק נכבד מתושבי היישוב אפרת הם עולים חדשים והשפה העברית אינה שפת אימם.

ההצעה שהתגבשה הייתה להפוך חלק מתחנת האוטובוס לספרייה ציבורית. את הספרים אספו התלמידות מתושבי אפרת ששמחו לתרום. לכל ספר הוכנה המלצה הכוללת מידע על הספר, על המחבר/ת, המאייר/ת ועוד.

החוויה של המתנה לאוטובוס הפכה להיות מהנה.

הבנות חיברו כללי התנהגות שמצופה מהקהל הרחב לנהוג על-פיהם. לדוגמה: הנך מוזמן לקחת איתך את הספר כשאתה עולה לאוטובוס, ובסיום הקריאה תוכל לבחור: להחזיר את הספר או להביא ספר חלופי.

תיאור תהליכי ההוראה-למידה בקורס:

סקר על הצרכים. סקר על מה שקיים. העלאת רעיונות ובדיקת יישומם. תכנון. ביצוע.

מעגלי השפעה ושייכות בעקבות הקורס במסגרת החינוכית ומחוצה לה:

הפיכת חלק מתחנת האוטובוס לספרייה ציבורית מזמנת חוויית המתנה מהנה ומלמדת עבור כל הילדים העולים בתחנות השונות. לראות את הילדים קוראים -- זה גורם לכולם סיפוק רב.

נימה אישית:

ההמתנה לאוטובוס ביישוב אפרת הפכה לחוויה!

שם הקורס: פרסומות ואוכל

מחוז: מרכז

שם בית-הספר: גולדה מאיר

יישוב: כפר סבא

שם מנהלת בית-הספר: רחל סיבוני

שם המורה: מריאלה גרין

שם המוביל/ה מצוינות בית-ספרית: מריאלה גרין

אוכלוסיית היעד: כיתות ה'

שנה: תשע"ז

שם אשת הקשר: מריאלה גרין

כתובת דואר אלקטרוני ליצירת קשר: mariela.gryn@gmail.com

שם המדריכה: טלי פורמן

רציונל הקורס והמטרות:

קורס ההעמקה "פרסומות ואוכל" עוסק בעולם הצרכנות בראייה ביקורתית, תוך למידה והתנסות חווייתית של התלמידים. הקורס עוסק בטיפול חשיבה ביקורתית באמצעות ניתוח מושכל של פרסומות ובחינת השפעתן על חיינו. הילדים יתמודדו עם סיטואציות המצריכות חשיבה ביקורתית (התמודדות עם תלות, בחירה, תכנון לעתיד). כמו כן, יטפח הקורס מיומנויות של ארגון מידע, עיבוד וניתוח מידע, יתפתחו מיומנויות חשיבה יצירתית ומיומנויות תוך-אישיות ובין-אישיות.

תיאור תהליכי ההוראה-למידה:

במהלך השנה הכירו התלמידים מושגים מעולם הפרסום, בחנו סוגים שונים של פרסומות והתנסו בתהליך הפקת מסע פרסומי לרעיון או למוצר נבחר. החשיפה לעולם הפרסום מקנה לתלמידים כלים ביקורתיים הנחוצים להם בעולם התקשורת שבו אנו חיים. במהלך התכנית שררה אווירה המקדמת יצירה וביטוי עצמי. התלמידים ניתחו פרסומות ובדקו שימוש בצבעים, באפקטים, ברגשות, ובחנו את קהל היעד. התלמידים נחשפו ל"מאחורי הקלעים של הפרסומות של שטראוס", ויצרו פרסומות בהשראתו של חנוך פיבן. בהמשך הקורס בחנו התלמידים את ההבדלים בין פרסומות היום והעבר, ובחרו פרסומת מהעבר ושינו אותה לפרסומת עכשווית.

מעגלי השפעה ושייכות בעקבות הקורס במסגרת החינוכית ומחוצה לה:

ילדי אמירים משתפים את חבריהם לשכבה בשיעורי למידת עמיתים, שבהם נלמד הנושא בדרך חווייתית. הילדים לומדים דרכי עבודה שונות ומגוונות, דרכים מגוונות להצגת הנושא, ומיישמים אותן במקצועות השונים.

נימה אישית:

מבחינתי, הצלחה תהיה האבחנה, כי הילדים המשתתפים בקורס העצימו את היכולת שלהם, טיפחו את הכישורים האישיים שלהם ופיתחו מיומנויות לחשיבה ביקורתית ויצירתיות - כל זאת בהנאה מתהליך הלמידה.

שם הקורס: נתיבים - למציאת הנתיב שלי

בכיתה

בשטח

מחוז: דרום

שם בית-הספר: טללים

יישוב: ערד

שם מנהל בית-הספר: ברוך אביבי

שם המורה: יהודה אונגר

שם המוביל מצוינות בית-ספרית: יהודה אונגר

אוכלוסיית היעד: כיתות ו'-ח', בנים

שנה: תשע"ז

שם איש הקשר: יהודה אונגר

כתובת דואר אלקטרוני ליצירת קשר: ygu623@gmail.com

שם המדריכה: שרה דוידזון

רציונל הקורס והמטרות:

- יכולת ניתוח והפקת משמעות מתרשים גרפי (ממפה לשטח)
- יכולת תכנון על בסיס ארגון ושכלול נתונים (תכנון ציר תנועה לנוכח אילוצים/ יכולות)
- פיתוח מסוגלות פיזית ומנטלית (בביצוע ניווט עצמאי)
- פיתוח ביטחון עצמי דרך חווית הצלחה בפעילות עצמאית מורכבת
- חיזוק מיומנות של עבודה בקבוצה
- חיזוק ערך "אהבת הארץ"

תיאור תהליכי ההוראה-למידה בקורס:

- למידה על אודות מפות מסוגים שונים, תוכני המפות (צורות, נופ, תכנית, תבליט, וכדומה)
- למידה על אודות מיומנויות גיאומטריות רלוונטיות (מדידת כיוון ומרחק - אזימוט טווח)
- אחריות ובטיחות בניווט
- עקרונות בתכנון ציר מהכיתה אל השטח
- פתרון בעיות והתגברות על קשיים בשטח
- משאבים: מפות מודפסות, תצלומי אוויר, אתרים: עמוד ענן, גוגל מפות, שימוש בצילומי רחפן
- הוראה בדרך של הצגת שאלות, חידות ובעיות סבוכות המעמידות אתגר בפני הלומד. בדרך כלל על הלומד לפענח / למצוא כמעט לבדו את הדרך אל הפתרון.

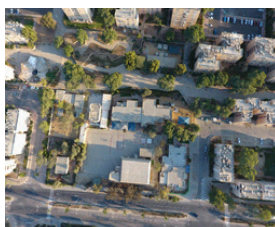
מעגלי השפעה ושייכות בעקבות הקורס במסגרת החינוכית ומחוצה לה:

- תלמידי הקורס מנהלים פעילות לכלל תלמידי בית-הספר באירועי שיא - מחפשים את המטמון - כחלק מפעילות חנוכה, תכנון והדרכה בטיול שנתי ושותפות בפרויקט עירוני של הנגשה דיגיטלית בנחל "טביה".
- בקורס משולב שימוש מושכל בטכנולוגיה רלוונטית שימוש במפות, בתצלומי אוויר ובמידע שיתופי עדכני.

נימה אישית:

הקורס מרתק אותי ואת התלמידים, יוצר עניין רב במהלך הלמידה ואף מחוצה לה.

השאיפה היא להכשיר מדריכי צעירים המסוגלים להקנות את רזי הניווט לכל דורש!

ובמבט משמים

שם הקורס: אמנות וחברות בספריו של ד"ר סוס

מחוז: מרכז

שמות בתי-הספר: שפרינצק, בגין

יישוב: רחובות

שם מנהלת בית-הספר: אוסנת אור-שי

שם המורה/ מנהל/ רכז המוביל: לילך ברק - מורה לאמנות, אוסנת אור-שי - מנהלת,
חן פינסקר - רכזת אמירים, לילי בר - מורה לאמנות, ארנה שמר - מנהלת, לילי בר - רכזת אמירים
אוכלוסיית היעד: כיתה ה'

שנה: תשע"ז

שם אשת הקשר: לילך ברק, דוא"ל: Yoav.Barak@weizmann.ac.il

שם אשת הקשר: לילי בר, דוא"ל ליצירת קשר: lilibar2@gmail.com

שם המדריכה: אווה בן אליהו

רציונל הקורס והמטרות:

"טובים השניים מן האחד" (קהלת ד': 9) סיפור ההצלחה שלנו הוא שיתוף פעולה מעניין בין בתי-הספר "בגין" ו"שפרינצק" ברחובות, בכתיבת מתווים לקורסי אמירים באמנות, שאותם לימדנו בשנים האחרונות. שיתוף הפעולה שלנו בכתיבת המתווים החל לפני שלוש שנים. מצאנו, שחשיבה משותפת מניבה רעיונות יצירתיים ומעניינים יותר. כל מורה מביאה מהיחודיות שלה ויחד עיבדנו תכנית משותפת, שקיבלה פרשנות שונה בכל בית-ספר בהתאם לרוח בית-הספר ולביטוי האישי של המורה ושל התלמידים. במהלך השנים ידעו גם התלמידים על שיתוף הפעולה וצפו לעיתים בתמונות של עבודות מבית-הספר המקביל. השנה החלטנו להרחיב את מעגל ההשפעה והשייכות במפגש משותף שבו התארחו תלמידי בית-הספר בגין בבית-הספר שפרינצק ללמידת עמיתים. כמו כן, אנו בודקות את האפשרות להציג תערוכה משותפת בחלל ציבורי.

תיאור תהליכי ההוראה-למידה בקורס:

בתחילה הוקרנה מצגת שהמורות הכינו, ובעקבותיה המציא כל תלמיד אביזר שאותו צייר במקום לא קונבנציונלי על פני הדף. לאחר מכן קראנו יחד את הספר של ד"ר סוס ובעקבותיו נערך דיון על חיבור של הנושא "פיסול רדי-מייד" לתכנים שעלו מהספר.

בעקבות הדיון יצרו התלמידים מכונות עם צעצועים ישנים שאספו בהשראת הספר. זה היה ביטוי אמנותי לספר. דרכי ההוראה בקורס מזמנות לתלמיד חשיבה יצירתית והתמודדות עם פתרון בעיות. בעבודות שאנו מזמנים לתלמידים נדרשת יכולת תכנון, חיזוי והגדרת מטרות. הבעיות ופתרונן מתבטאים במדיום כלשהו באמצעות המרכיבים הצורניים והחומריים האופייניים לו. לעיתים מזמן החומר רעיונות חדשים שלא היו קיימים בשלב התכנון המוקדם ויש צורך לצאת מהקופסה, להתמודד עם גמישות מחשבתית ועם מגבלות החומר. סדנת למידה המצוידת במגוון רחב של חומרים מקדמת את התלמיד ומפתחת את היצירתיות.

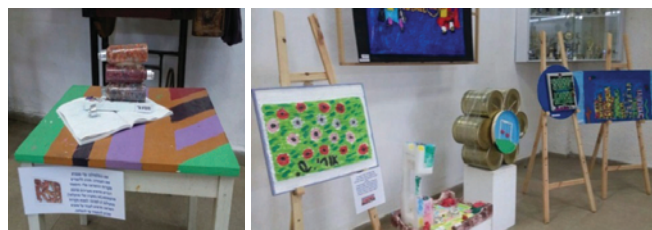
מעגלי השפעה ושייכות בעקבות הקורס במסגרת החינוכית ומחוצה לה:

הצגה בתערוכה בית-ספרית וביום חשיפה להורים.

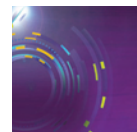
נימה אישית: הקשר בין שני בתי-הספר תרם להעמקת הנושא הבין-תחומי מצד אחד, ולבניית ייחודיות בית-ספרית מצד אחר.

פיסול רדי מייד מצעצועים ומגבס בהשראת הספר "המלחמה האיומה על החמאה" בית-הספר ע"ש בגין, רחובות

כיצי יוצרים חדשנות באמנות באמצעות טכניקות וחומרים מגוונים? בהשראת הספר "אם יוצאים מגיעים למקומות נפלאים" בית-הספר ע"ש שפרינצק, רחובות

שם הקורס: "אמנים פורצי דרך ב"אמנות אדמה" - "Earth Art"

מחוז: מרכז

שם בית-הספר: בן גוריון

יישוב: רחובות

שם מנהלת בית-הספר: אורנה בן דוד

כיתה: כיתה ה'

שנה: תשע"ז

שם מובילת מצוינות: אורית כהן רודרמן

שם אשת הקשר: אתי אקריש

כתובת דואר אלקטרוני ליצירת קשר: m-akrish@bezeqint.net

שם המדריכה: אווה בן אליהו

קורסי חשיפה

קורסי העמקה

תור מכוון תוצר

הכרטיז-ערט

מודלים בית ספריים

יקוי שיא

מפות חשיבה: pooplet

תקציר על הנושא:

במסגרת הקורס חוקרים התלמידים בשני מישורים - במישור האישי ובמישור הקבוצתי.

במישור האישי בוחר כל תלמיד להתמקד באמן מתחום "אמנות האדמה" שאותו יהיה עליו לחקור. בתהליך החקר יחשפו התלמידים לאפליקציית pooplet שבאמצעותה יכינו מפת חשיבה לצורך הצלבת מידע וכתובת שאלת חקר. זאת, כדי לפתח אסטרטגיות חשיבה גבוהות וכישורי מידענות בדגש על שימוש מתקדם במאגרי מידע וטכנולוגיה.

תכנון פרויקט: הקמת מרכז מבקרים בתחום "אמנות האדמה" "Earth Art" במהלך התכנית נחשפו התלמידים למאפייני "מרכז מבקרים", לתהליכי תכנון ובנייה שלו: מהו יזם, מקום בנייה, אישור תהליך, התחלת בנייה. עמדנו על השאלות מהו מרכז מבקרים, מה הוא מכיל, איך מתכננים מרכז מבקרים, למי פונים בבקשת היתר לעבודה. את התוצרים האישיים יציגו התלמידים במרכז המבקרים.

פרויקט החקר:

הפקת תוצר בעל משמעות והשפעה על קהל יעד רלוונטי. התלמיד היוצר מביט בעולמו ומעניק לו משמעות באמצעות יצירה אישית. זוהי הזדמנות עבורו לבחון משמעות רגשית בעולמו.

לצורך היכרות עם הנושא "אמנות אדמה" פתחתי את הקורס בהתנסות בטקסטורות, בטעמים ובריחות מהטבע. הבאתי תבלינים, אוכל ומוצרים שונים מהטבע שניתן לצייר איתם. המבחר היה גדול. הנחתי על השולחן תבלינים (פפריקה, כורכום, גריל עוף, פלפל שחור, וכו') שוקולד, קטשופ, חרדל, שמן, סוכר, קפה, עלי נענע, מיונז וכד'.

התלמידים קיבלו דפים גדולים לעבודה, ובחנו את הטקסטורות, הטעמים והמרקמים השונים שאיתם יצרו. לאחר מכן היה עליהם לכתוב תקציר על הפעילות, על מה שהפיקו ממנה ולאילו מסקנות הם הגיעו.

אמנות אדמה מציבה שאלה המצריכה את האמן להתמודד עם בעיית הקיימות שלה לאורך זמן, מכיוון שבאמנות זו משתמשים בחומרים מהטבע המתכלים. לכן, כחלק מעבודתו, מתעד האמן את התהליכים. מתוך כך נחשפנו לצילום והתלמידים יצאו לצלם בטבע.

חשיפה לריחות, לטעמים לטקסטורות ולמרקמים...

שם הקורס: משפטים גדולים בהיסטוריה

קורסי השיפה

קורסי העמקה

חקר מכון תוצר

חברתי-ערכי

מודלים בית ספריים

יקרי שיא

מחוז: תל אביב

שם בית-הספר: כצנלסון

יישוב: גבעתיים

שם מנהל בית-הספר: בר חן

אוכלוסיית היעד: כיתה ו'

שנה: תשע"ז

שם המורה: סיגל ציטרון

שם אשת הקשר: סיגל ציטרון

כתובת דואר אלקטרוני ליצירת קשר: sigalcit@gmail.com

שם המדריכה: פלורית פירוז

רציונל הקורס ומטרות:

בקורס עוסקים בלמידה על אודות בתי-המשפט בישראל, נחשפים לשיטת המשפט בישראל ובוחנים את ההבדלים. הכרת מושגים מעולם המשפט הישראלי - תקדים, אכיפה, ערכאות, ערעור, סמכות שיפוט, חוקה וחוק יסוד. למידה על אודות משפטים גדולים בהיסטוריה: סוקרטס, גלילאו גליליי, צ'ארלס הראשון, לואי ה-16 ומארי אנטואנט, אוסקר ווילד, דרייפוס, משפטי נירנברג וסילביה רפאל. הושם דגש על מאפייני התקופה והשפעתם על המשפט, על אופן התנהלותו ועל האדם הנאשם. הצגת שאלות אתיות ומוסריות העולות בעקבות המשפט. בדיקת השינויים ההיסטוריים שהתחוללו בעקבות המשפט (מבחינת שינוי תפיסה, חוקים, הלך רוח...).

הקורס מאפשר לתלמידים לנהל תהליכי חקר, ליצור עבודה באיכות גבוהה, לתעד את כל התהליך ולשתף אחרים ביצירותיהם (תלמידי אמירים משכבות שונות, תלמידים מבית-הספר, שאינם בתכנית, הורים, מורים...).

בנוסף, על-פי החקר בשיטת PBL ניתן לטפח מגוון רחב של מיומנויות כמו למשל: ניהול זמן, עבודה שיתופית ופתרון בעיות אמיתיות, שהתלמידים יידרשו להן בהמשך לימודיהם ובצאתם לעולם העבודה כמבוגרים.

כמו כן, הלמידה בקורס מפתחת חשיבה יצירתית, מעודדת תעוזה, מחזקת את הביטחון העצמי של התלמידים, משפרת עבודת צוות, מטפחת מנהיגות ומאפשרת לתלמידים להצטיין בתחומים השונים מהמקובל ברוב מקצועות הלימוד בבית-הספר.

התלמידים בקורס מתחבטים בשאלות מוסריות ואתיות רבות, כגון: מיהם השופטים לאורך ההיסטוריה? כיצד השפיעו פוליטיקה, דת וכלכלה על החלטות השופטים בתקופות השונות? האם תוצאות משפט מסוים היו משתנות בתקופה אחרת? (מבחינת פסק הדין, גזר הדין, השפעת דעת הקהל...) מדוע? מהן הסכנות ב"דעת קהל"? האם יש להביא בחשבון את המניעים של הנאשם (נפשיים, רגשיים, מנטליים) בקביעת גזר הדין? מדוע?

תיאור תהליכי ההוראה-למידה בקורס:

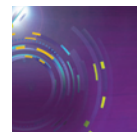
התלמידים הם המעצבים, המתכננים והמבצעים פרויקט מורחב המוביל ליצירת תוצר המוצג בפני קהל: משפט ראווה של לוחמת ה"מוסד" הישראלי, סילביה רפאל.

התלמידים קובעים את הרכב ההגנה, התביעה, כותבים את העובדות והטיעונים, ממנים עדים, מעצבים ראיות (תעודות זהות, דרכונים, יומנים אישיים, קבלות, חשבוניות פיקטיביות וכו'), השופטים נבחרים מקרב בוגרי אמירים והם אלה אשר קובעים את פסק הדין וגזר הדין.

תוצאות והשלכות הלכה למעשה במסגרת החינוכית ומחוצה לה בהקשר להוראת תלמידים בתכנית אמירים:

משפטי הראווה השונים מוצגים לפני הורי אמירים, תלמידי אמירים מהשכבות השונות, מורי בית-הספר ואורחים נכבדים בתחום החינוך.

נימה אישית: בעידן הנוכחי חשופים ילדים בכלל ותלמידי "אמירים" בפרט לאין-ספור מקורות מידע, מצוידים ביכולות טכנולוגיות נפלאות, סקרנים, יצירתיים, נבונים... כך או אחרת הישגיהם טובים ומרשימים. הערך המוסף של תכנית "אמירים" נעוץ בעובדה שהמפגשים נערכים בקבוצות קטנות, ומאפשרים לנו, המנחים, לעסוק בנורמות, בקודים, ובערכים חברתיים כמו ויתור, סבלנות, כיבוד הזולת, אדיבות, יושר, הקשבה, הגינות, צניעות והכרת תודה. היום, בתקופה שבה בני האדם הם במרכז והצפנים החברתיים מכוונים ל"תמצא את עצמך, תגשים את עצמך, תהיה קשוב לצרכים שלך...", הכול ממוקד באדם ופחות בחברה. לכן, חשוב לי לשתף בכל מה שעבורנו (באמירים) הוא "תמצית העיקר".

שם הקורס: מי מפחד מחיידקים?

מחוז: מרכז

שם בית-הספר: בן גוריון

יישוב: מזכרת בתיה

שם מנהלת בית-הספר: סיגל שלו

שם המורה: סיגלית חכמון

שם מובילת מצוינות בית-ספרית: סיגלית חכמון

אוכלוסיית היעד: שכבת ה'

שנה: תשע"ד-תשע"ז

שם אשת הקשר: סיגלית חכמון

כתובת דואר אלקטרוני ליצירת קשר: sigiyoavh@gmail.com

שם המדריכה: קרן שיליאן תשע"ד-תשע"ו, סיגלית חכמון תשע"ז

רציונל הקורס והמטרות:

מיקרוביולוגיה הוא נושא מרתק ורחב. התלמידים לומדים לזהות ולהבדיל בין החיידקים החיים בתוכנו בסימביוזה מוחלטת לבין אלו העלולים לפגוע בנו. במהלך הקורס אנו נחשפים לניצול החיידקים לתועלתו של האדם בתחומים שונים ומגוונים כגון: מזון, רפואה ותרופות, חקלאות ועוד. הקורס מעודד עניין, מעלה את המוטיבציה של הלומד, מגרה את יצר סקרנותו, מחבר אותו לחיי היום-יום באמצעות דילמות חברתיות שמתעוררות בהקשר לחיידקים ומטרידות אותם כילדים כגון: חיסון בעד ונגד? ודן באקטואליה בנושא חיידקים ומזון כגון גילוי הסלמונלה במזונות שונים ועוד.

המשימות מתנהלות בקבוצות למידה להגברת שיתוף פעולה. ניתן דגש על למידת עמיתים, חלוקת תפקידים הוגנת, תרבות ההקשבה והדיבור.

תיאור תהליכי ההוראה-למידה בקורס:

הקורס "מי מפחד מחיידקים?" החל בשכבה ד' - במהלכו נחשפו התלמידים לנושא החיידקים. בשכבה ה' מעמיקים התלמידים "במקום שבו החיידקים פוגשים את האדם", לומדים על השימוש בחיידקים בתעשיית המזון, מייצרים גבינות, מתסיסים שמרים, משמרים ירקות ופירות לאורך זמן ובוחנים משתנים שונים כגון: רכיבים והשפעתם על תהליך ההחמצה- מודדים חומציות, טמפרטורות משתנות, בוחנים אותם בתנאי אחסון שונים, עורכים השוואה בין התוצאות, מסיקים מסקנות וחווים את חווית הלמידה במלוא עוצמתה. הקורס מזמן לתלמידיו למידה בדרך של ניסוי ותהייה.

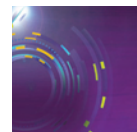
בנוסף, ערכו התלמידים סקר מודעות בקרב תלמידי בית-הספר בנושא חיסון, אשר בעקבותיו חיפשו מידע בעד ונגד החיסון וערכו דיון בנושא.

הלמידה בקורס מתנהלת באמצעות מגוון משאבים, פעילויות ועזרים: סרטונים, צילומים, התנסות חווייתית, חיפוש באתרי אינטרנט ומשימות אותנטיות המפתחות חשיבה מסדר גבוה. התלמידים מתמודדים עם ארגון מידע רב ורלוונטי, דנים באירועים אקטואליים בנושא אשר תורמים לטיפוח תחושת הערך העצמי, הסקרנות, החשיבה, הרצון ללמוד, להעמיק ולחקור.

מעגלי השפעה ושייכות בעקבות הקורס במסגרת החינוכית ומחוצה לה:

ביום השיא בבית-הספר בפעילות של הורים וילדים הנחו התלמידים סדנאות דיון שעסקו באירועים אקטואליים ובדילמות ערכיות בנושא החיסון. זאת, בעקבות מידע וידע שרכשו בקורס. בנוסף, משתפים התלמידים את הוריהם בידע על ייצור המזון ונהנים להכינו גם בביתם.

חשיבות רבה נודעת ליצירת הנראות בתהליכי החקר של תלמידי "אמירים", על כן נתלו פוסטרים בחדר המדעים המתארים את התהליכים האלה, כך שכל כיתה שלומדת בו תביט ותתרשם מהתהליך, מתוצאותיו ומן המסקנות ממנו.

שם הקורס: כוח המוח

קורסי השיפה

קורסי העמקה

מקור מכון תזונה

הכרתי-ערטי

מודלים בית ספריים

יקי שיא

מחוז: מרכז

שם בית-הספר: איתמר

יישוב: ראשון לציון

שם מנהלת בית-הספר: לבנה סביר

שם המורה: מיכאלה אשר

שם המובילה מצוינות בית-ספרית: לוסיאנה קנדלר

אוכלוסיית היעד: שכבת ד'

שנה: תשע"ז

שם אשת הקשר: מיכאלה אשר

כתובת דואר אלקטרוני ליצירת קשר: michaela052@gmail.com

שם המדריכה: סיגלית חכמון

רציונל הקורס והמטרות:

נושא המוח הוא מרתק ביותר, חושף את התלמידים המצטיינים להיבטים בתפקודי המוח האנושי ולהבנה של פעולות יום-יומיות הנראות לנו כמובנות מאליהן. הקורס מעודד עניין בתחום ומעלה את המוטיבציה של הלומד, מגרה את יצר סקרנותו אשר תניע אותו בעתיד קדימה, בתחום המדעי ובתחומים אחרים המושפעים משיפור יכולת פעולת המוח.

הקורס מזמן חוויה רגשית - אינטלקטואלית בתהליכי הוראה-למידה, מעורר עניין, סקרנות והתפעלות מתפקוד המוח ופליאה מיכולותיו.

תיאור תהליכי ההוראה-למידה בקורס:

הקורס "כוח המוח" החל בכיתה ג' - במהלכו נחשפו התלמידים לנושא המוח. השנה, בכיתה ד', מעמיקים בו התלמידים ובעיקר בראייה ובאשליות בראייה. במסגרת הקורס לומדים התלמידים על הפרעות ותופעות שונות במוח אשר משפיעות על החושים בכלל ועל הראייה בפרט כגון: פרוסופגנוזיה (עיורון פנים), סינסתזיה (מיזוג בין חושים) ועוד. התופעות השונות שנלמדות בקורס באות לידי ביטוי בהפרעה מסוימת בחושים ובראייה בפרט. כמו כן, התלמידים מעמיקים בנושא אשליות ראייה שונות - חוקרים, לומדים ומבינים את הסיבות המדעיות אשר גורמות לאשליות בראייה ואף יוצרים אשליות ראייה בעצמם.

הלמידה בקורס מתנהלת באמצעות מצגות, סרטונים, צילומים, התנסות חווייתית, חיפוש באתרי אינטרנט ומשימות המזמנות חשיבה מסדר גבוה. התלמידים מציגים דרכים שונות לפתרון, ומתמודדים עם ארגון מידע רב ורלוונטי. בקורס מחברים התלמידים חידונים, תשבצים, קאוט (חידון מרובה משתתפים מקוון ברשת) ועוד, אשר תורמים לטיפוח תחושת הערך העצמי, הסקרנות, החשיבה, הרצון ללמוד, להעמיק ולחקור.

מעגלי השפעה ושייכות בעקבות הקורס במסגרת החינוכית ומחוצה לה:

התלמידים יצרו משחקי "תעתועי ראייה" ויזמו פעילות בכיתות האם, וכן הציגו בתערוכה בגלריה הבית-ספרית תוצרים מ"זווית אחרת". ביום השיא בבית-הספר בנוכחות הורים ותלמידים, הציגו והפעילו תלמידי "אמירים" סדנאות מקורסי "אמירים" וביניהן סדנת "כוח המוח". התלמידים משתפים ומלמדים את הוריהם בתוכני הקורס, וההורים מחזקים אותנו בהתרגשות רבה.

נימה אישית:

בחרתי לפתח קורס הנקרא "כוח המוח", כי הנושא ריתק אותי עוד מאז היותי ילדה. כשהתחלתי לפתח את הקורס נפתח בפני עולם חדש ומופלא. אני למדה כל הזמן ומתפתחת, ומבינה יחד עם התלמידים, כי כל עוד המדע והטכנולוגיה מתפתחים כן תלך ותתרחב הבנתנו את יכולות "המוח האנושי" ועדיין רב הנסתר על הגלוי.

אני מתרגשת לגלות בכל מפגש עד כמה שהתלמידים נבונים, חכמים, סקרנים וצמאים לידע. יש יתרון בלימוד בקבוצה קטנה יחסית, בעלת פוטנציאל לימודי גבוה, המאפשרת למידה חקרנית תוך ניסוי ותהייה המניבים פירות. ולא אופתע אם מקורס זה יצא חוקר המוח הבא שיגלה תגליות חדשות בשנים הבאות.

קורסי השיפה

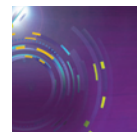
קורסי העמקה

חקר מכון תוצר

הברתי-ערכי

מודלים בית ספריים

ימי שיא

שם הקורס: לטייל ברחבי ישראל - מדריכי טיולים בבית הספר

מחוז: תל אביב.

שם בית-הספר: "בארי"

יישוב: נתניה

שם מנהלת בית-הספר: עמליה הולבינגר

שם המורה: שירלי מסיקה

שם המובילה מצוינות בית-ספרית: דורית מרדכי

אוכלוסיית היעד: שכבת ה'

שנה: תשע"ז

שם אשת הקשר: מירי ישי

כתובת דואר אלקטרוני ליצירת קשר: Shirley.ya@gmail.com

שם המדריכה: מירי ישי

קורסי השיפה

קורסי העמקה

חקר מכון חצר

הכרתי-ערבי

מודלים בית ספריים

יקוי שיא

רציונל הקורס והמטרות:

"לטייל זה הרבה יותר מלראות אתרים יפים. זה השינוי שמתחולל בתוכך בזמן שאתה בתנועה". הטיול השנתי בבית-הספר תופס מקום מרכזי בעשייה החינוכית. במסגרת תכנית הטיולים יוצאים תלמידי כיתות א'-ו' לטייל ברחבי ישראל. במסגרת קורס החשיפה הדריכו תלמידי תכנית "אמירים" בטיולים השנתיים שנערכו במסגרת בית-הספר לאחר שלמדו על מיומנויות ההדרכה ועל מסלולי הטיולים.

תיאור תהליכי ההוראה-למידה בקורס:

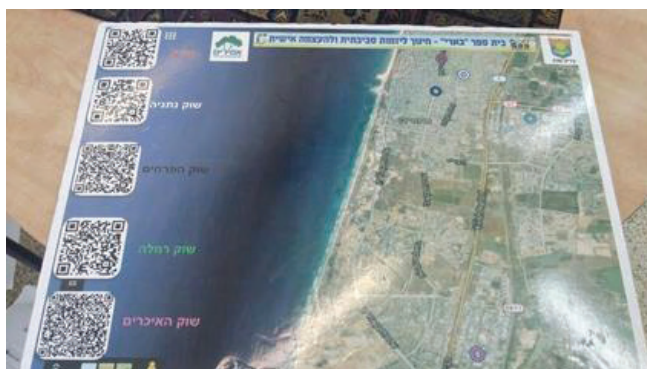
תלמידי הקורס חקרו בצוות ובשיתוף פעולה את מקום הטיול מכמה היבטים (היסטוריה, ארכיאולוגיה, צמחייה, אוכלוסייה ועוד) והכינו מצגות להדרכה טרם היציאה לטיול. במהלך הטיול הדריכו במקביל לצוות המדריכים, ודאגו לפעילויות שונות בהתאם לגיל הילדים שאותם הדריכו. במסגרת הקורס למדו התלמידים להכין מערכי הדרכה מגוונים הכוללים: שימוש בכלים דיגיטליים מגוונים, משחקים, סיפורים ועוד. במסגרת קורס העמקה הציגו התלמידים שאלה: מהו המסלול המועדף לטיול בעיר נתניה, וחקרו בקבוצות מסלולים בתחומים שונים: שווקים, היסטוריה, ספורט ואמנות.

מעגלי השפעה ושיויכות בעקבות הקורס במסגרת החינוכית ומחוצה לה:

הקורס חווייתי מאוד ומזמן למידה ויישום של התכנים המועברים בו. הקורס הוא בעל ערך רב בנתינה לתלמידי בית-הספר לצד העצמת המשתתפים בו. בעקבות הלמידה וההדרכה ובהלימה לייחודיות בית-הספר "חינוך ליזמות סביבתית ולהעצמה אישית", בחנו התלמידים את המסלולים, הדריכו בהם ולאחר תהליך של רפלקציה, הציגו מסלולי טיולים ששילבו מיזמים ויוזמות מגוונים.

נימה אישית:

את הקורס אני מנחה כבר שלוש שנים בבית-הספר בשמחה רבה ובהנאה גדולה. הקורס חווייתי מאוד ומזמן למידה בכיתה ומחוצה לה.

תכנון מסלולי טיול בעיר נתניה

שם הקורס: צפרים בשטח בית-הספר

מחוז: תל אביב

שם בית-הספר: עוזיאל

יישוב: נתניה

שם מנהלת בית-הספר: צמרת בן חיים

שם המורה: סמדר חג'בי

שם המובילה מצוינות בית-ספרית: סמדר חג'בי

אוכלוסיית היעד: כיתה ה'

שנה: תשע"ז

שם אשת הקשר: סמדר חג'בי

כתובת דואר אלקטרוני ליצירת קשר: smadyh3@gmail.com

שם המדריכה: מירי ישי

רציונל הקורס ומטרות:

הקורס "צפרים בשטח בית-הספר" נערך בחצר בית-הספר המשמשת סביבה לחקר וללימוד על הציפורים. עולם היצורים החיים שבחצר בית-הספר מאפשר למידה מגוונת והבניית עקרונות ומיומנויות לחקר מדעי בסביבה לימודית אקטואלית "מתחת לאף" הקרובה לעולם של הלומדים. הלמידה בסביבת הלימוד החוץ-כיתתית מזמנת למידת התנסות שמשולבות בה חשיבה יצירתית ופעילות אקטיבית של הלומדים. למידה זו כוללת שילוב של איסוף ועיבוד מידע במטרה להבנות ידע מדעי. לפיכך, מטרות הקורס הן: לחשוף את התלמידים להיכרות עם ציפורי הבר שבסביבת האדם; ללמוד על התנהגותן ועל אורח חייהן של הציפורים בסביבתן הטבעית; לפתח מודעות לצורכיהם של בעלי חיים בסביבה; נשיאה באחריות על הציפורים תוך טיפוח ערכי השמירה על הטבע.

תיאור תהליכי ההוראה-למידה בקורס:

במסגרת הקורס סיירו התלמידים בחצר, זיהו את הציפורים ושיימו אותן בעזרת מגדיר ציפורים, תמונות ומצגת המשמיעה את ציוצי הציפורים. בעקבות התצפיות סרטטו התלמידים את מפת בית-הספר ומיקמו במפה את הציפורים המקננות בשטח בית-הספר. לאחר מכן הציגו התלמידים שאלות על מאפייני החיים של הציפורים בסביבה, אספו מידע על ציפורים באמצעות תצפיות, השוו ביניהן והסיקו מסקנות על אודות הדמיון והשוני בין סביבות החיים המזמנות חשיפה מתמדת לתופעות טבע, וארגנו והציגו את המידע בכרטיסי מידע.

מלבד אלה, התקינו התלמידים בקורס תחנות האכלה לציפורים בשטח בית-הספר באמצעות מתקני האכלה שונים מחומרים ממוחזרים שנתלו בשטח בית-הספר.

בלמידה מסוג ההעמקה הציגו התלמידים שאלות על הציפורים המקננות בחצר בית-הספר. יצרו מפת חשיבה, ויצאו בקבוצות לחפש תשובות בחצר בית-הספר. תוצאת הלמידה בקורס היא תכנון של גינה מזמינה בשטח בית-הספר, המשלבת סביבות חיים אחדות. בגינה המזמינה אנו משלבים אלמנטים שונים מעולם החי והצומח, כתוצאה מחקר ומציאת קשרי גומלין בין מרכיבי הסביבה לציפורים המקננות בה והכרת קשרי הגומלין בין הציפורים לסביבתן.

מעגלי השפעה ושייכות בעקבות הקורס

במסגרת החינוכית ומחוצה לה:

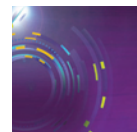
סביבת החיים מזמנת חשיפה מתמדת לתופעות טבע. פעילות יום-יומית מתמשכת בסביבה לימודית פתוחה ודינמית מציבה אתגרים ומתרחשת בה למידה חווייתית אשר מתוצריה נהנים שאר באי הקהילה הבית-ספרית.

נימה אישית: יש חשיבות רבה לטיפול ולניצול

סקרנותו הטבעית של התלמיד להבנת ההתרחשויות סביבו ולהתעניינות בהן.

תיבת קינון

שם הקורס: החשמונאים בשביל ישראל

מחוז: תל אביב

שם בית-הספר: החשמונאים

יישוב: רמת גן

שם מנהלת בית-הספר: אדוה חלפון

שם המורה: ריקי ריבלין

שם המובילה מצוינות בית-ספרית: ריקי ריבלין

אוכלוסיית היעד: כיתות ה'ו'

שנה: תשע"ז

שם אשת הקשר: ריקי ריבלין

כתובת דואר אלקטרוני ליצירת קשר: rickirivlin@gmail.com

שם המדריכה: פלורית פירוז

קורסי השיפה

קורסי העמקה

תקן מכון תוצר

הכרטיז-ערטי

מודלים בית ספריים

יקי שיא

רציונל הקורס והמטרות:

איך מתכננים שביל? מהי החשיבות בתכנון ובבניית שביל שחוצה את ישראל? אילו מטרות יש לשביל הזה? מיהם המטיילים בשביל? האם ישנם שבילים דומים לו בארצות אחרות? כיצד תוכנן השביל וכיצד נבחרו נקודות המעבר בו? האם אני או הקרובים לי טיילנו כבר בשביל? אם כן - האם הטיול לווה בתחושה מיוחדת, שונה מאשר בטיולים אחרים? בשאלות אלו ונוספות עוסק הקורס "החשמונאים בשביל ישראל". הקשר למקום ולארץ יקרב את תחושות התלמידים ורגשותיהם אל ישראל של היום ושל פעם. הקורס יאפשר לתלמידים לבטא את הסקרנות, החשיבה והמסוגלות ולשאוב ידע חדש בתחום אחר - שביל חשמונאים.

תיאור תהליכי ההוראה-למידה בקורס:

התלמידים התחלקו לקבוצות ובחרו תחילה שביל כמודל קצר שיציג למבקר את בית-ספרם. עליהם היה למצוא את השביל שמציג בצורה הטובה ביותר והמושכת ביותר את המוסד שבו הם לומדים. בהמשך, ולאחר משוב עמיתים, בחרה כל קבוצה מקטע בשביל ישראל. זאת, לאחר שערכו תחקיר עצמאי על השביל, על המסלולים השונים, על הצמחייה, על ההיסטוריה ועל המורשת ועל הסיבות שהביאו לבחירה דווקא במקטע זה, לדעתם. בשלב הבא, בחרו נקודות מעניינות ומאתגרות בקטע זה והציגו אותן במליאה. בהמשך תכננו מסלול טיול במקטע שהביא בחשבון את פרק הזמן הדרוש, גיל היעד, רמת קושי וכו'. כאשר המטרה הייתה לשכנע את הקהל שהמקטע שבחרו הוא הראשון שבו עליהם לבקר.

מעגלי השפעה ושייכות בעקבות הקורס במסגרת החינוכית ומחוצה לה:

תכני הקורס יובאו למעגל הקהילתי הנרחב ביום שיא שיערך לקראת סוף שנת הלימודים. במסגרתו תקרין כל קבוצה את המצגת שיצרה, תנסה לשכנע ביופיו של המסלול שבחרה ובתכנים שהוא אוצר. בסופו של דבר, יוצגו לפני קהילת בית-הספר מקטעים שונים לפי בחירת הילדים, כך שהתוואי של שביל ישראל יהפוך אטרקטיבי ונגיש לכולם. בדרך זו תהפוך כל קהילת בית-הספר לקהילה מטיילת בשביל.

נימה אישית:

למרות האתגרים שמזמן לנו דור המחר, יש בקורס זה משום אוצר טבע, על-אף שבעידן הזה לא בהכרח צריך לצאת מן הבית כדי לבקר במקומות... דווקא אהבת הארץ, אהבת השבילים והנופים ממבט ראשון יכולה להיות מידבקת.

שם הקורס: "לעוף על קווי הדמיון" (חשיפה) "בין קווי הרגש" (ההעמקה)

מחוז: תל אביב

שם בית-הספר: בר-לב

יישוב: פתח תקווה

שם מנהלת בית-הספר: דולי מטולה

שם המורה: ליאת מילר

רכזת, ומובילת מצוינות: דיצה מלכא

אוכלוסיית היעד: שכבת ד' - חשיפה, קורס המשך בשכבת ה' - העמקה

שנה: תשע"ו - תשע"ז

כתובת דואר אלקטרוני ליצירת קשר: ditzamalka@gmail.com

שם המדריכה: דגנית קוקווקא

מתנסים באומנות אדמה - ספירלה

רציונל הקורס והמטרות:

אנו פוגשים את הקו בחיינו בתחומים שונים ובמקומות שונים, הוא בסיס לדברים רבים ומרכזיים כדוגמת הכתב, מבנים, סמלים וסימנים. הקו הוא מרכיב מרכזי בשפת האמנות והתחלה של יצירה. אופני היצירה של קווים שונים תורמים להבעה של היוצר ולהבנה של המתבונן. הקו הוא כלי ביטוי בידי היוצר להעברת תחושות ומסרים, וניתן להתייחס למהותו החושית-רגשית. קווים יכולים לבטא תנועה, סטטיות, כיוון, מצב, מקצב ועוד, להתוות גבול לצורה ולהגדיר אותה או לאפשר יצירה של פתיחות ושל זרימה. חקירה והבנה של מהות מרכיב זה תוביל להבנה מעמיקה של יצירות אמנות, של יוצרים ושל צורות בחיינו וסביבתנו, ותאפשר התבוננות מעמיקה יותר של התלמיד על סביבתו. מיקוד בנושא הקו באמנות יוביל להסתכלות, לחשיפה ולהבנה של תחומים נוספים שהקו בבסיסם.

תיאור תהליכי ההוראה-למידה בקורס:

במהלך הקורס בשנת החשיפה נחשפו התלמידים למהות הקורס ולמטרותיו באמצעות משחקים ופעילויות חווייתיים. הם עסקו בהכרת סוגי קווים בתחומי המתמטיקה, הגיאוגרפיה, המוזיקה, השפה, החנ"ג והמדעים. התלמידים חקרו את הקו מזוויות שונות ובהיבטים שונים, קראו ובחנו סיפורים על "קווים" ואת האיוורים שכללו אליהם. בנוסף, למדו שירים וביטויי לשון עם המילה "קו" ועסקו בהבנת הקשר בין מושג הקו לתוכני השיר ולמסריו. כמו כן, הם בחנו קווים שונים ואת אופן תצורתם בטבע, בגופנו ומסביבנו, סרטטו וחקרו הבעה והבנה של קווים במסגרת יצירות מורכבות ומופשטות ופיסלו מחומרים שונים עם שימת דגש על מרכיב הקו בפיסול. בהמשך לשנת החשיפה, בשנה ב'- שנת ההעמקה, מתעמקים התלמידים וחוקרים את הקו ככלי ביטוי להעברת תחושות, רגשות ומסרים. התלמידים בוחנים אם ניתן להביע רגשות באמצעות קווים, כיצד רגשות באים לידי ביטוי אצל אמנים שונים, משמעותם והסיפור שהם מספרים.

מעגלי השפעה ושיויכות בעקבות הקורס במסגרת החינוכית ומחוצה לה:

תכנית הלמידה בקורס זה ובשאר קורסי אמירים בבית-הספר פותחת צוהר לעידוד אהבת הלמידה, לחדוות הגילוי, לטיפוח הסקרנות וחווית היצירתיות, לעידוד המקוריות והחשיבה הביקורתית.

ה"אני מאמין" של המורים המובילים את התכנית הוא יצירת שיח חינוכי ותהליכי למידה מהותיים בהתאמה ליכולותיהם של התלמידים, שישפיעו על התלמידים ועל סביבתם מבחינה ערכית, יהיו רלוונטיים לחיי היום-יום שלהם ויקרינו וישפיעו על הקהילה שבה הם חיים.

נימה אישית: "מורה שאומר הוא מורה בינוני, מורה שמסביר הוא מורה טוב, מורה שמדגים הוא מורה מצוין, מורה שמעורר השראה הוא מורה מושלם" (וילאם א' וורד).

אני מאמינה, שחובתנו כאנשי חינוך לעודד את התלמידים לגלות את כישורונותיהם ולאפשר להם למצות את יכולותיהם. לנגד עיני המשפט האומר, שמורה, המסוגל לעורר השראה בקרב הלומדים ממנו, הוא זה שיובילם "בשביל הזהב" למצוינות בהמשך חייהם. לכך אני מקווה, ולשם כך פותח מתווה זה בתחום האמנות, כמענה לצורכי התלמידים במסלול ההצטיינות והמצוינות.

שם הקורס: בין גאומטריה לאמנות

מחוז: מרכז

שם ביה"ס: בכור לוי

יישוב: רחובות

שם מנהלת ביה"ס: יפית נרבט נוטמן

שם המורה: סיגלית יוסף

שם מוביל מצוינות בית ספרית: ערן אסקרי

אוכלוסיית היעד: כיתה ה'

שנה: תשע"ז

שם איש הקשר: סיגלית יוסף

כתובת דואר אלקטרוני ליצירת קשר: yosefsigal1@gmail.com

שם המדריכה: אווה בן אליהו

רציונל הקורס והמטרות:

הקורס התבסס על חקר בינתחומי המקשר בין הגאומטריה לאמנות. נושא החקר שנבחר על ידי התלמידים הינו: הקשר בין גאומטריה ליצירותיו של האמן מוריץ קורנליס אשר. הערך המוסף של תהליך החקר היה בדגש על מציאת קשרים רב תחומיים, בניית ידע חדש, שימוש בטכנולוגיה מתקדמת ויישום הנלמד.

תיאור תהליכי ההוראה - למידה בקורס:

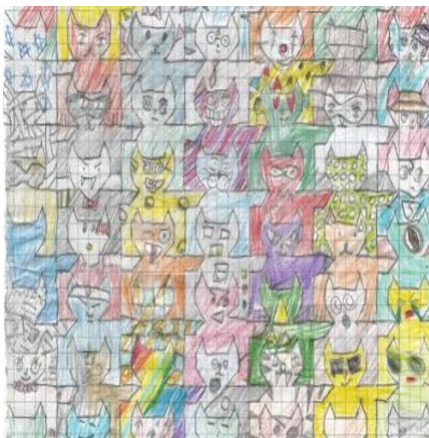
תחילה נחשפו התלמידים לאמן, לאישיותו וליצירותיו. לאחר מכן התלמידים שאלו שאלות שהיו רוצים לדעת על האמן ועל הקשר (אם קיים) בין יצירותיו לגאומטריה. העלו מושגים בתחום הגאומטריה וניסחו שאלות משנה. לאחר שאילת השאלות התלמידים חזרו לחקור את המאפיינים הבולטים ביצירותיו ותוך כך גילו מושגים גאומטריים המופיעים ביצירות כגון: ריצוף, העתקות איזומטריות, מושג האינסוף, סימטריה וגופים. את המושגים הגאומטריים חקרו התלמידים ע"י מקורות מידע, משימות מאתגרות שיוצרו עבורם וע"י שימוש בישומונים וזאת על מנת להבין את השימוש שעשה בהם האמן ביצירותיו. לכל אורכו של התהליך נשאלו שאלות, הועלו השערות ובדיקה של ההשערות. התלמידים ענו על שאלת החקר- הקשר בין גאומטריה ליצירותיו של האמן מוריץ קורנליס ויצרו מצגת ריצופים משלהם אשר מייצגים את הידע חדש שהסיקו ויצרו מהתהליך. חלקם אף יצר תבנית במדפסת תלת ממד הנמצאת בבית ספרנו.

רציונל ומעגלי השפעה:

הרציונל בבחירת הנושא היה תהליך של העמקה בהיבטים הגאומטריים הבאים לידי ביטוי ביצירות של אשר, חקירתם ומציאת תכונות מתמטיות טהורות כפי שהאומן נתן פרשנות משלו ויצר משמעות נוספת, אחרת. הערך המוסף של תהליך החקר היה בדגש על מציאת קשרים רב תחומיים, בניית ידע חדש, שימוש בטכנולוגיה מתקדמת ויישום הנלמד- מיומנויות שתסייענה לילדים בהווה ובעתיד. כמו כן, התלמידים הרחיבו את ידיעותיהם בתהליך החקר על כל מרכיביו ויישמו זאת בתחומים שונים.

נימה אישית:

תהליך החקר היה מרתק התלמידים גילו עניין רב ביצירותיו של אשר והוקסמו מכישרונו ליצור יצירות מגוונות. מעבר ללמידה הייתה עבודה של חקירה, חשיבה יצירתית ועבודת צוות לאורך כל התהליך. הערך המוסף בתהליך החקר הוא כיצד לבצע עבודה חקרנית (שלכאורה את כל התשובות ניתן למצוא באינטרנט) מעמיקה המשלבת יכולות שונות של התלמיד כמו ניתוח יצירות אמנות, איסוף מידע, תכנון וביצוע העתקות וריצוף ע"י שרטוטים ושימוש בתוכנות שונות במחשב. בעקבות העשייה אני מקווה שהתלמידים ישכילו לראות ב"עניינים מתמטיים" תחומים שאינם מתמטיים.

ריצוף אישי בעקבות אשר (ידיני)

שם הקורס: מדעי החברה - היכרות עם אנשים בעלי מוגבלויות ומיקומם בחברה שלנו

מחוז: מנח"י

שם בית-הספר: אור תורה אריאל

יישוב: ירושלים

שם מנהל בית-הספר: יוני הולנדר

שם המורה: מודי חיים דובקין

שם המוביל מצוינות בית-ספרית: אלי טאובר

אוכלוסיית היעד: חטיבת ביניים, כיתה ז'

שנה: תשע"ז

שם איש הקשר: מודי חיים דובקין

כתובת דואר אלקטרוני ליצירת קשר: modyhaym@gmail.com

שם המדריכה: יוספה קטן

רציונל הקורס והמטרות:

בשיעור מדעי החברה זוכים התלמידים ללמוד ולהכיר לקוויות שונות של אנשים סביבנו כדוגמת חירשות, עיוורון, שיתוק מוחין, לקוויות תקשורת, תסמונת דאון ועוד. התלמידים לומדים להכיר אנשים בעלי לקוויות ועל אודות הלקות.

התלמידים לומדים להכיר את השלכותיהן של הלקוויות על האדם החווה אותן ועל היחסים שלו עם החברה הכללית. בשלב זה מתנפצות אשליות רבות ודעות קדומות, והתלמידים זוכים להכיר את האדם שמעבר ללקות ואת יכולותיו. כאירוע מסכם לתהליך הלמידה מתרחש "אירוע שיא" שבו יפגשו אדם בעל לקות או יעברו סדנה בנושא.

בתהליך הלמידה צצות שאלות הנוגעות להיכרות אישית של התלמידים עם אנשים בעלי לקוויות, תהייה על אודות הניתוק החברתי מאנשים אלה ובאשר ליצירת חברה משותפת ועל הדרכים להגשמתה. בשלב מתקדם נקראים התלמידים למשימת חקר בקבוצות, מבררים לעצמם אילו שאלות ותהיות היו רוצים לחקור וללמוד לעומק ביחס לגישת החברה לאנשים עם מוגבלויות, לדעות קדומות, לשילוב ולהנגשה ועוד.

במסגרת השיעור לומדים התלמידים לשאול שאלות ולהיעזר בכלי מחקר ופיתוח סקר כדי לענות על שאלותיהם. בשלב זה נפתחת לפנייהם הזדמנות לחוות דעה מתוך לימוד ומחקר על המבנה החברתי של החברה שבה הם חיים, ואף להיות מסוגלים לדמיין ולבנות חברה אמיתית יותר.

תיאור תהליכי ההוראה-למידה בקורס:

התלמידים לומדים על תהליכים חברתיים המובילים ליצירת קבוצות בחברה, מה מוביל אותנו להגדיר את האחר כדומה או כשונה מאיתנו. התלמידים מאמצים גישה ביקורתית ומעצבים דעה אישית, ולומדים כיצד הם מסוגלים להשפיע על תהליכים אלו בהיותם חלק מהמרקם החברתי.

מעגלי השפעה ושייכות בעקבות הקורס במסגרת החינוכית ומחוצה לה:

תלמידי אמירים נחשבים לקבוצת אליטה. לכן חשוב שדווקא תלמידים אלה יובילו את הנושא כדי שליחס ל"שונה" בבית-הספר תהיה השפעה גדולה. אין מתביישים בנושא או "מחביאים" אותו באוכלוסייה. אנחנו רואים שכולם נתרמים משינוי היחס.

נימה אישית:

פתחנו צוהר קטן לעולם עשיר. התחושה היא שכולנו למדנו משהו חדש. לפני כשבוע הגיעה אלינו לשיחה תכלת, בחורה עם שיתוק מוחין, מטעם עמותת "מקום לכולם". שיחה עם תכלת, בחורה עם CP והרכזת שלה, ועם גלית, בחורה עיוורת. היה מרתק!

שם הקורס: אפוקליפסה ירוקה

מחוז: מרכז

שם בית-הספר: הדרים

יישוב: באר יעקב

שם מנהלת בית-הספר: רונית גנון

שם המורה: אופיר קמינסקי

שם מוביל מצוינות בית-ספרית: אופיר קמינסקי

אוכלוסיית היעד: כיתה ח'

שנה: תשע"ז

שם איש הקשר: אופיר קמינסקי

כתובת דואר אלקטרוני ליצירת קשר: ofir.kaminsky@gmail.com

שם המדריכה: קרן שיליאן

קורסי השיפה

קורסי העמקה

תקן מכון חצור

חברתי-ערבי

מודלים בית ספריים

קרי שיא

רציונל הקורס והמטרות

הקורס "אפוקליפסה ירוקה" מיועד לכיתות ח' בחטיבת הביניים "הדרים", ועוסק בסביבת חיים אורבנית משתנה ביישוב באר יעקב. הנושא נבחר על-ידי התלמידים ובהנחייתי, כחלק מהסתכלות חדשה על היישוב שבו חיים התלמידים ועל הדרך שבה הם מבקשים לראות את היישוב בעוד כמה שנים.

קורס "אפוקליפסה ירוקה" חושף את התלמידים לחשיבה חקרנית, חדשנית ורב-גילויים במציאות משתנה. התלמידים לומדים להכיר את סביבתם, מגלים ערנות להגמשת החשיבה ולבחינתה, ולאיתור ולבחינת האתגרים בעיר באר יעקב. במהלך הקורס נחשפים התלמידים וחוקרים בעיות שונות בעיר המתפתחת במטרה לקדם ולשפר את התודעה לחדשנות וליעילות ירוקה. התלמידים מתבקשים להציע רעיון למודל "אפוקליפסת יעקב 2030", להציג ולכתוב את הצעתם לרשות.

בין הנושאים שנבחרו למחקר על-ידי התלמידים:

- ניצול מים אפורים לייצור חשמל בבתיים משותפים רבי קומות
 - ניצול משטחים בבתיים משותפים לייצור חשמל סולרי
 - עיצוב סביבת גנים ציבוריים - פסלים ומתקנים אקטיביים
 - תחבורה ציבורית מבדלת? שיתופית?
 - ניצול מחזור מי מזגנים לקידום גינות בנות קיימא בבתיים ובדירות
- הקורס מעודד לשיתוף פעולה ובמהלכו נעשה שימוש בקבצים שיתופיים המסייעים לקידום עבודת החקר. הנושא מעודד את התלמידים לגלות חדשנות ויצירתיות בעזרת חשיבה אחרת שוברת גבולות העונה לצורכיהם לקידום העיר באר יעקב לעיר ירוקה, נעימה הנותנת מענה לכלל תושביה.

תיאור תהליכי ההוראה-למידה בקורס:

במהלך הקורס התלמידים מניעים את התהליך ואני כמנחה מקדם אותם במתן כלים, אסטרטגיות ללמידה וחשיפה למקורות מידע מגוונים המשמשים אותם לחקירה תוך בחינת מהימנות המידע. הרעיונות ודרכי הביצוע עולים מהשיח עם התלמידים. תהליך ההוראה מתחלק ללמידה בצוותי חקירה ושיעורי שיתוף שבהם מציגה כל קבוצה את הנושא שלה מהיבט רעיוני ומחקרי, ואת הפעולות הנעשות לגיבוש היוזמה. אנו צופים בקטעי סרטים, ראיונות, ומפתחים שיח רעיוני, יצירתי ויישומי בהקשר לרלוונטיות המוצג, לאפשרות העברה או לפיתוח של רעיון שיתרום לקידום או לשכלול החקר בקבוצות השונות.

מעגלי השפעה ושייכות בעקבות הקורס במסגרת החינוכית ומחוצה לה:

תכנית "אמירים" למצטיינים בחטיבת הביניים הדרים הולמת לחזון בית-הספר, אשר שם לנגד עיניו כמטרת-על את החינוך המאפשר להביא לידי ביטוי את הכישורים האישיים של כל תלמיד ותלמידה. זאת, עד למיצוי הפוטנציאל

הטמון בתחום מצוינותו של כל אחד מהם. מכאן נולד הצורך לפתח עבור התלמידים מענים נוספים כדי שיסייעו להרחיב את אפיקי המצוינות לכלל תלמידי בית-הספר.

תכנית "אמירים" מאפשרת לתלמידים מעורבות במהלך חשיפתם לסוגיות שונות בנושאים נרחבים לרבות מדעי הסביבה, חוק ומשפט, מדע,חשיבה מתמטית ועוד. בדרך זו אנו מעניקים לתלמידים כלים נוספים ללמידה אחרת, למידה מחוץ לקופסה, חקר וניסוי ותהייה.

תרומת "אמירים" באה לידי ביטוי בעיקר בתחושות התלמידים שהם חלק מתכנית העשרה שכדאי להשתייך אליה. יש לה הדים חיוביים בקרב תלמידי בית-הספר והוריהם. אנו בעיצומו של תהליך הטמעת תכנית "אמירים" למצוינות בבית-הספר ובקהילה.

נימה אישית:

קורס "אמירים" זימן עבורי חופש פעולה מבחינת בחירת התוכן הנלמד, ללא מגבלות, שגרם לשינוי חשיבתי על דרך ההוראה. התלמידים יכולים לשאת אותנו למקומות חדשים אם רק נאפשר ונצא מהקיעון "המערכת" השגרתי.

יצאתי עם התובנה, שחשוב מאוד ללמד תלמידים להתנהל בכל הקשור לבחירה, ולנתבם ללמידה מתוך עניין וסקרנות. התלמידים "שבויים" במתודות הרגילות של מורה ותלמיד ואינם יודעים ליטול את החופש והחירות ולנתב אותה לתחום העשייה והלמידה. לרבים ארך זמן רב להבין כי אין מגבלה, וכל רעיון מקורי מתקבל. עידוד לסקרנות ויצאה מהתבנית המוכרת הם האתגרים העיקריים שאיתם אני מתמודד ואותם מנסה להעביר לתלמידיי המצטיינים.

שם הקורס: **הדיבר האחד-עשר**

מחוז: **מרכז**

שם בית-הספר: **תלמים**

יישוב: **באר יעקב**

שם מנהלת בית-הספר: **לימור שנטמן**

שם המורה: **שרון מזרחי**

שם המובילה מצוינות בית-ספרית: **שיינא הכט**

אוכלוסיית היעד: **כיתות ה'-ו'**

שנה: **תשע"ז**

שם איש הקשר: **שרון מזרחי**

כתובת דואר אלקטרוני ליצירת קשר: **sharonmizz@walla.co.il**

שם המדריכה: **קרן שיליאן**

קורסי חשיפה

קורסי העמקה

תור מכוון תוצר

חברתי-ערבי

מודלים בית ספריים

קרי שיא

רציונל הקורס והמטרות:

הקורס "הדיבר האחד-עשר" פותח כקורס העמקה לנלמד בקורס חשיפה "משפטיים במקרא". הקורס חשף את התלמידים לחוק ולמשפט בישראל בהתבססות על דילמות מקראיות, "החיה" את הסיפור המקראי והציגו בזווית אחרת וחבר אותו לחיי היום-יום בעולמם של התלמידים. הקורס "הדיבר ה-11" מזמן לתלמידים בחינה מחודשת של עשרת הדיברות, פיתוח חשיבה והבנה עמוקה יותר של מהות האמנה החברתית החוקתית הראשונה של העם היהודי, ובחינת הרלוונטיות שלה לחיינו. הקורס אף מזמן חקירה של עשרת הדיברות מזוויות שונות, העלאת טענות ובחינתן. התלמידים ירכשו כלים מגוונים לפיתוח חשיבה ביקורתית, לניתוח טקסט ולאפשרויות שונות להגיע לפתרון דילמות. התלמידים יעשירו את שפתם בהמשגה מעולם המשפט, וילמדו להציג ולהביע את עמדתם בצורה יצירתית וייצוגית. הקורס מעודד לתרבות דיבור ולהקשבה שהם בסיס חשוב לטיפול חברות בתוך הקבוצה ומחוצה לה.

תיאור תהליכי ההוראה-למידה בקורס:

התלמידים מתבקשים לחקור ולמצוא את הדיבר האחד-עשר לשנת 2017, ולעבור תהליך חדש של זיקוק ושל בחינת הערכים בהלימה ובהתאמה לצורך חברתי שהתפתח בעקבות העידן החדש ואתגרי. התלמידים נחשפים לקריאת טקסטים מקראיים, משווים אותם לטקסטים חברתיים ובוחנים מחדש את חוקי עשרת הדיברות לנוכח חוקי היסוד של מדינת ישראל.

במהלך השיעורים חוקרים התלמידים את עשרת הדיברות ואת משמעותם, חשיבותם, תפקידם ומהותם. הקורס הוא קורס העשרה סדנאי וחוויתי ללומד. התלמידים יעלו למשפט סוגיות שונות מעשרת הדיברות בדגש על ההיבטים החברתי, הערכי והמוסרי כגון: האם גונב מגנב פטור? מקרה רובין הוד וכיוצ"ב. בשלב זה יהיה עליהם לערוך סקר עמדות בכיתות האם שלהם, לאסוף את המידע, לנתח אותו, ליצור את סיפור המעשה ולמנות קטגוריות, סגורים ושופטים שילמדו היטב את הנתונים שהתקבלו, ולהעלותו ל"בית-משפט" לצורך הכרעה. ההתעסקות בדילמה תפתח בפני התלמידים את הנושא החוקתי על רבדיו המורכבים יותר, ותוביל להכרעה בשימוש בנימוקים רלוונטיים ובהתבסס על מה שלמדו.

התלמידים נדרשים לפיתוח חשיבה יצירתית, רב-כיוונית, והם משפיעים במידה רבה על כיוונים שונים בפיתוח הקורס. התלמידים בחרו להציג מיצג ביקורתי בנושא עשרת הדיברות ולהכין ייצוג גרפיטי / קריקטורה עבור עיתון בית-הספר, לשותף את חבריהם עם הנלמד במסגרת הקורס ולעלות בראשונה את הבקשה לבחירת הדיבר האחד-עשר.

בסופו של התהליך יתבקשו התלמידים לחפש את הדיבר החסר - הדיבר האחד-עשר. יאספו את הצעות ההורים והתלמידים, יציעו בעצמם אפשרויות, ויבחנו את כל ההצעות באמצעות מיומנויות החקר שנלמדו במהלך הקורס. התלמידים יבחרו לבסוף את הדיבר ויצגו אותו לפני קהילת בית-הספר בכל דרך שבה יבחרו.

נימה אישית:

תחום החוק והמשפט מזמן ללא כל ספק את העיסוק בדילמות חברתיות, במוסריות ובאנושיות, ומתחבר באופן ישיר לתלמידים המחוברים והמצטיינים שמתעניינים מאוד בצדק חברתי. מרגש אותי לראות את הדרך שעשיתי בפיתוח הקורס ואת השפעתו על תלמידי. התפתחותם של תלמידי ברצף מקורס חשיפה להעמקה לא רק מן ההיבטים הרטוריים אלא גם באופן שבו הם משתפים ומנתחים את הדילמות ומסוגלים להכריע. הם לומדים להסתכל על החברה בצורה מעמיקה ופחות שיפוטית, והדבר מעודד אותם למעורבות רבה יותר ולאחריות חברתית.

שם הקורס: בשביל הבנים הדרוזים

מחוז: חיפה

שם בית-הספר: יסודי, דליה ב

יישוב: דאליית אל כרמל

שם מנהלת בית-הספר: רימא נאטור

שם המורה: דינה חלבי

שם המובילה מצוינות בית-ספרית: כרמילא חלבי

אוכלוסיית היעד: אמירים, כיתה ה'

שנה: תשע"ז

שם אשת הקשר: דינה חלבי

כתובת דואר אלקטרוני ליצירת קשר: dina.halabi@sisma.org.co.il

שם המדריכה: אינאס חלבי

רציונל הקורס והמטרות:

הרעיון של הקורס "בשביל הבנים הדרוזים" מתבסס על האירוע השנתי שמתקיים בכרמל בכל שנה בחיק הטבע בנוכחות קהל רב, ונוסד ביוזמתו של אלוף משנה אמל אסעד, במטרה לבסס מסורת של הנצחה ומסגרת ולהידוק הקשרים בין כפרי הדרוזים ובין בני העדה הדרוזית לבין כלל הציבור בישראל. **יוזמה זו מזמנת** פעילות חקר ולמידה בין-תחומית, תוך טיפוח סקרנות, אחריות וחשיבה ביקורתית, וכן טיפוח ערכי שייכות לשורשים ולמקום. המטרה היא להפיק תוצר משותף ויצירתי של התלמידים ולהציגו בקהילה. התוצר ישמש כמקור מידע לקהל הרחב.

תיאור תהליכי למידה בקורס:

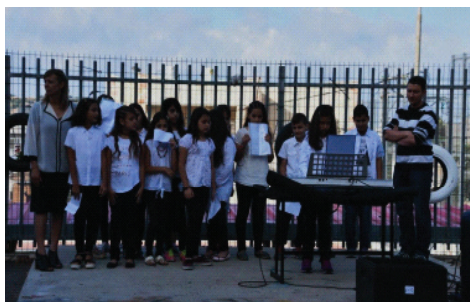
התוצר הסופי של הקורס הוא מפה וירטואלית בכלי גוגל. השביל במפה הווירטואלית יקשר בין כל הכפרים הדרוזיים, מהכרמל דרך הגליל ועד קבר הנביא שועיב, כדי להנציח את סיפורו של כל לוחם מכל כפר שנפל במלחמות ישראל. המידע באתר ובקישורים הוא פרי עבודתם של תלמידי "אמירים". התלמידים חוקרים את הכפרים הדרוזים בישראל מבחינה היסטורית, גיאוגרפית, קולינרית, אתרים חשובים בכפר, אוכלוסייה ועוד. התלמידים עובדים בקבוצות קטנות. כל קבוצה חוקרת שני כפרים, והם מציגים בכל פעם חלק מהתוצר לקבוצות האחרות. התלמידים משתמשים בכלים טכנולוגיים שונים להצגת התוצרים אשר יוצגו במפה הווירטואלית.

מעגלי השפעה ושייכות בעקבות הקורס במסגרת החינוכית ומחוצה לה:

התוצר של הקורס ישמש מאגר של מידע חדשני לכל אדם אשר ירצה ללמוד על הכפרים הדרוזים. ביום הזיכרון לחללי צה"ל יוכלו בבתי-ספר לקרוא את סיפורי הלוחמים הדרוזים, ללמוד על הכפרים ולספוג את ערכי השייכות, הגבורה, הנאמנות, האחריות ההדדית והאחוזה שאפיינו את דרכם.

נימה אישית:

המוטיבציה של התלמידים גבוהה כאשר לתוצר של הקורס יש ערך אמיתי והשפעה על החברה. השאיפה היא, שהתוצר יגביר גאווה בקרב התלמידים והעדה הדרוזית, תוך חיבור למצוינות האישית של כל תלמיד.

תלמידי אמירים מציגים בטקס יום הזיכרון בשנה שעברה

תלמידי אמירים בצעדה בשביל הבנים הדרוזים עם אלוף משנה אמל אסעד - האדם שהגה את הרעיון

שם הקורס: מס"א ישראלי: מקומות, סיפורים ואנשים בארץ ישראל

מחוז: מרכז

שם בית-הספר: ממ"ד מודיעים

שם מנהל בית-הספר: עדיאל אסולין

יישוב: נחלים

שם המורה: שרה קולר

אוכלוסיית היעד: שכבה ה'

שנה: תשע"ו - תשע"ז

כתובת דואר אלקטרוני ליצירת קשר: sarah6903@gmail.com

שם אשת הקשר: שרה קולר

שם המדריכה: קרן שיליאן

רציונל הקורס והמטרות:

הקורס מס"א ישראלי חושף ומעמיק את חבלי הקשר בין התלמיד לארצו, באמצעות למידה רב-תחומית של הגיאוגרפיה, ההיסטוריה והספרות הנוגעים לארץ בהיבט רב-תרבותי.

הקורס מתמקד בעולמם הקרוב של התלמידים - במקומם ובמשפחתם, ומתרחב אל המרחק יותר - אל הארץ ואל העם. מהמוכר אל הלא מוכר, מוודאות לאי-ודאות. הקורס חושף את התלמידים למידע ולחקירה של השורשים המשפחתיים - של מבנה המשפחה האישית והתיישבותה בארץ. התלמידים נחשפים למקומות ולסיפורי התיישבות, למסע בעקבותיהן של דמויות ארץ ישראליות הקשורות לתולדות המדינה, להכרת נופי הארץ, וליצירת קשרים ביניהם לבין סיפורי מורשת.

השנה מעמיקים התלמידים את "המס"א הישראלי" בחקר דמויות שהשפיעו ומשפיעות על העיר ירושלים, בדגש על אחדות ולמידה בשיתוף פעולה ועבודת צוות.

תיאור תהליכי ההוראה-למידה בקורס:

במהלך הקורס נדרשו התלמידים להכיר מקומות התיישבות קרובים ומרוחקים. התלמידים התבקשו להציג את מבנה המשפחה ואת פריסת התיישבותה בארץ. התלמידים הציגו וניתחו את נתוני מפות ההתיישבות המשפחתיות של כל חברי הקבוצה, השוו, יצרו חיבורים והקשרים, והגיעו למסקנות ולתובנות. הם גם הסתייעו באתר של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה להעמקת הידע על יישובים שונים בארץ.

התוצר של קורס החשיפה היה יצירתי, ושיקף את תהליכי הלמידה בעוצמה מרגשת. לקראת יום השיא בהשתתפות קהילת ההורים והתלמידים, בנו התלמידים על מדשאת בית-הספר בצורה מדויקת להפליא את מפת ההתיישבות המשותפת של כל משפחותיהם. בבניית המפה הם נדרשו להכרת מפת הארץ וגבולותיה, אזוריה והמבנה הטופוגרפי שלה, ליכולת ניתוח נתוני מפה, לקבלת החלטות לקביעת מיקומם של היישובים (כ-150 יישובים שונים) על-פי קנה המידה של תנאי השטח, וליישום כל אלה על המפה שבנינו מאדמה ומאבנים - באורך של כעשרה מטרים.

החווייה הייתה מרגשת הן לתלמידים והן להורים, והעלתה אל פני השטח תובנות שלא היו מתקבלות בדרך למידה אחרת.

"במס"א ישראלי" מעמיקים התלמידים שורשים וידע, מתנסים במיומנויות חשיבה מסדר גבוה. התלמידים מקבלים כלים מתודולוגיים לחקר: הם מתוודעים לכלי הראיון ומתנסים בו, מבצעים סקר, לומדים לשאול שאלות, להבחין בין שאלת תם לשאלה פורייה ולשאלות המובילות ומניעות חקר. התלמידים לומדים לשאוב מידע מכתבי עת, ממאמרים ומעבודות מחקר. מתנסים בכתיבת טיעון ובחינתו, נחשפים למקורות מידע מהימנים ועדכניים, ולומדים להבדיל בין המקורות השונים במטרה לקדם את פרויקט החקר שלהם.

הקורס מטפח חשיבה יצירתית ומזמן לתלמידים התנסויות לימודיות חווייתיות על-ידי בניית דגמים, ושילוב של הרצאות תלמידים באופנים יצירתיים ומקוריים.

מעגלי השפעה ושייכות בעקבות הקורס במסגרת החינוכית ומחוצה לה:

תלמידי קורס "אמירים" חוזרים לכיתות האם שלהם ומשתפים את חבריהם בחוויות הלמידה שלהם. את מפת ההתיישבות שבנו הם הציגו לפני כלל תלמידי בית-הספר בליווי הסברים על דרך העבודה, על בנייתה ועל המסרים שהיא מביעה. את הדמויות הירושלמיות שהם חוקרים הם יציגו בכיתותיהם במסגרת העיסוק בנושא השנתי "ירושלים".

נימה אישית:

עוד הרבה לפנינו, והמשימה מאתגרת, אך ברורה לי חשיבותה ומשמעותה הרבה עבור תלמיד הגדל בארץ, ובמיוחד לתלמידים מצטיינים - תלמידי "אמירים". החומרים, שלהם נחשפו התלמידים בקורסי החשיפה וההעמקה וייתקלו בהם גם בשלב החקר המכוון תוצר, הם חומרים שאין גבול לערכם בהיבטים הקוגניטיבי והערכי. רמות החשיבה הגבוהות שלהן נדרשים התלמידים יעשו את שלהן. הם יעמיקו עוד את הסקרנות הטבועה בהם, ינקטו דרכי למידה נוספות ויחזקו את הזיקה שלהם למקום שאליו הם שייכים.

קורס "מס"א ישראל"י

מקומות- סיפורים- אנשים

שם הקורס: חיים בסרט 1,2,3... אקשן

מחוז: ירושלים

שם בית-הספר: אופק

יישוב: מודיעין

שם מנהלת בית-הספר: מרב כהן

אוכלוסיית היעד: כיתה ו', שנת חקר מכון תוצר

שנה: תשע"ז

שם מובילת מצוינות בית ספרית: גלית גביזון

שם אשת הקשר: גלית גביזון

כתובת דואר אלקטרוני ליצירת קשר: galitgab1207@gmail.com

שם המדריכה: חיה נדל

רציונל הקורס והמטרות:

- היכולת להבין את האופנים השונים של עיצוב דמויות על המסך ומשמעותם • הבנת הקשר בין עיצוב דמות לעיצוב האמנותי של הסרט • הבנת ההשפעות ההדדיות בין הסביבה לדמות • עיצוב דמות, סוגי דמות - דמות עגולה, דמות שטוחה, דמות משנית, דמות ראשית, גיבור ואנטי גיבור • ייחודיות מול סטריאוטיפיות. דמויות שטוחות מול מורכבות
- הקשר בין עיצוב דמות בתסריט לבין עיצוב הדמות על המסך: לבוש, איפור, צבע, תסרוקות, אביזרים נלווים (מקל, סיגריה, צעצוע וכד').

הקורס "חיים בסרט" הוא קורס תלת-שנתי

שנה ראשונה שנת החשיפה - התלמידים לומדים על משמעות הקולנוע, טועמים משפת הקולנוע - עריכה, בימוי, צילום, תאורה, מרחיבים על היסטוריה של הקולנוע ומתנסים ביצירת סרטון אנימציה כביטוי להבנת היווצרות תנועה. לסיום, נחשפים התלמידים לסרטיו של צרלי צ'פלין כדי ליצור חיבור בין קולנוע אילם לשלב הבא: קולנוע מדבר.

שנה שנייה שנת ההעמקה - הילדים לומדים על נושא "הדמות הקולנועית" בהיבטיה השונים, מהי דמות, סוגי דמויות, הדומה והשונה בין דמות קולנועית לדמות ספרותית, השפעת הכלי החזותי - לטוב ולרע, תהליך בניית דמות, תכונות אופי, רגשות ומחשבות של הדמויות. התלמידים עורכים סקר בין דורי על דמות קולנועית משפיעה וזכורה. התלמידים בוחרים דמות כזו בעצמם, ויוצרים סרטון קצר שמבטא את הידע שרכשו סביב נושא "הדמות" על-פי היבטים אמנותיים, רגשיים, ערכיים וחברתיים.

שנה שלישית שנת החקר - התלמידים יוצאים למסע חקר עצמאי. במסע זה מיישמים התלמידים את מה שלמדו בקורסים הקודמים במטרה ליצור סרט עצמאי בנושא המעניין אותם. התלמידים נפגשים עם יוצרים רלוונטיים לסוגה (ז'אנר) שבה הם עוסקים. בשנה זו בחרו התלמידים בסרטים מתחומי עניין מגוונים ורלוונטיים לעולםם - גיל ההתבגרות, תהליכים פסיכולוגיים בחדר בריחה, ונדליזם. התלמידים מבטאים בתהליך נושאים הקרובים לליבם ומעבדים אותם דרך העשייה הקולנועית.

מעגלי השייכות והשפעה:

תכנית הקורס והצלחתו מורכבים משלבי הקורס והיעדים השונים כגון - הכנת מפגש עם יוצרים, ניתוח סרטים שונים, כשהשיא הוא פרויקט יצירת הסרט, העבודה עליו מתחילתו ועד סופו, והצגתו לפני חברי הקבוצה, תלמידי השכבה וההורים המגיעים למפגש סיום אמירים בסוף השנה.

נימה אישית:

אני מורת אמירים זה שש שנים. לפני שלושים שנה סיימתי את מגמת הקולנוע בתיכון "אילון" בחולון. חוויית לימוד הקולנוע פתחה אצלי צוהר לתחום אמנותי הטומן בחובו תחומים רבים נוספים ויוצר עולם חדש, לעיתים מוכר ולעיתים איננו מוכר. במשך השנים המשכתי ללמוד קולנוע, וכשניתנה לי הזדמנות להציג את העולם הזה לתלמידים ולאפשר להם לחוות לפחות חלק ממה שאני חוויתי, לא היססתי לרגע.

הקורס פתח לי ולתלמידי צוהר לחוויית למידה והוראה אחרת. ההוראה בקורס מאפשרת לי ליצור תקשורת בלתי אמצעית עם התלמידים ומשפיעה על ההוראה שלי גם בכיתות הרגילות.

התלמידים מגיעים לקורס בהתלהבות, צמאים ללמוד ולעסוק בתחום, נרגשים מהתוצרים שלהם ומתלהבים להירתם לכל משימה שצצה בדרך הקשורה לצילום סרטון עבור הכיתה, המקהלה וכל צורך אחר שעולה בבית-הספר.

שם הקורס: הקולנוע כראי של היסטוריה ישראלית

מחוז: צפון

שם ביה"ס: שגיא

יישוב: שריד

שם מנהלת ביה"ס: ענת בונה

אוכלוסיית היעד: כיתה ה'

שנה: תשע"ו

שם המורה: שרה אליהו

שם המובילה מצוינות בית-ספרית: שרה אליהו

שם איש הקשר: שרה אליהו

כתובת דואר אלקטרוני ליצירת קשר: sarael@sagi.tzafonet.org.il

שם המדריכה: חגית חסדאי

רציונל הקורס ומטרות:

1. הסתכלות מעמיקה על "אני ישראלי" – הכרות עם ההיסטוריה התרבותית והבנה של אירועים, מושגים ומאפיינים.
2. בחינת המציאות בפרספקטיבה של אז והיום תוך עיסוק בשאלה: כיצד בעיות מהעבר ממשיכות להטריד גם היום?
3. התלמידים ילמדו ליצור סרטים המתכתבים בין אז והיום.
4. פיתוח מיומנויות חשיבה מסדר גבוה, ניתוח נתונים, פיתוח חשיבה ביקורתית
5. היכרות ושימוש בכלי מחקר כמו ראיון, סקר.

תיאור תהליכי הוראה למידה:

חשיפה - התלמידים נחשפו לתחנות בהיסטוריה הישראלית באמצעות מצגות, ראיונות, מפגשים עם אנשים המספרים על התקופה וסרטים דוקומנטריים. התחנה שנבחרה על ידי התלמידים היא הלינה המשותפת בקיבוצים. התלמידים (שרובם בני קיבוץ) הכינו מצגת שיתופית בעזרת תמונות שנלקחו מהרשת או האלבום המשותף. בנוסף התלמידים ערכו אספת קיבוץ שבה הם ייצגו את חברי הקבוץ ודנו בסוגיה האם נכון לעבור ללינה משפחתית. כהכנה לכך התלמידים התחלקו לקבוצות כשעל כל קבוצה הוטל להציג טיעונים מנקודת מבט של הנוגעים בדבר: תלמידים, הורים, פסיכולוגים והממסד הקיבוצי.

לצד לימוד הנושאים המגוונים, התלמידים צפו בסרטים עלילתיים ישראליים המשקפים את התקופה, מעשירים את נקודות המבט ויוצרים הזדהות עמוקה יותר עם התקופה והדילמות הקיימות בה.

העמקה - התלמידים הכינו סרטי השוואה על התקופות שאליהן נחשפו בשנה הראשונה.

התלמידים העמיקו את הלמידה על ידי מציאת מאפיינים המתאימים לעבר ולהווה, כגון: לבוש, סגנון דיבור, דילמות שהעסיקו את האנשים, מאכלים ועוד. התלמידים השתמשו בכלי מחקר כמו הכנת ראיון וסקר תוך שילוב מיומנויות חשיבה מסדר גבוה: ניתוח, הכללה, הסקת מסקנות. כהכנה להפקת הסרט התלמידים למדו את כללי כתיבת תסריט והכנת התסריט. הם חיפשו, בדקו והתאימו אתרי צילומים שאפיינו את רוח התקופה המבוקשת. התלמידים צילמו בעזרת מצלמות דיגיטליות או בעזרת מכשיר הטלפון הנייד וערכו אותו ב"עורך הסרטים של וינדו לייב".

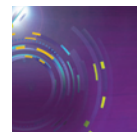
מעגלי השפעה ושייכות:

תלמידי "אמירים" הקרינו והסבירו את הסרטים בחלק מכיתות בית הספר.

נימה אישית:

הוראה בתכנית "אמירים" היא הזדמנות יוצאת דופן ללמד תוכן המעניין ומרתק אותי כמו התלמידים, ואיתם גם אני יוצאת למסע גילוי ונהנית מאוד מהיצירה המשותפת.

שיחה בין דורית על לינה משותפת לינה משפחתית <https://www.youtube.com/watch?v=khM6gW6iF0E>

שם הקורס: **ביומימיקרי צבע הטבע והדפס**

מרכז:

שם בית-הספר: סמילנסקי

יישוב: רחובות

שם מנהל בית-הספר: מתי פוליקר

שמות המורות המובילות: נילי מזור ושוש אטיאס

שם המובילה מצוינות בית-ספרית: אפרת אלון

אוכלוסיית היעד: כיתה ד'

שנה: תשע"ז

שם אשת הקשר: נילי מזור

כתובת דואר אלקטרוני ליצירת קשר: Nilimazor1@gmail.com

שם המדריכה: אווה בן אליהו

קורסי חשיפה

קורסי העמקה

מקור מכון חינוך

הכרתי-ערבי

מודלים בית ספריים

יקי שיא

רציונל הקורס והמטרות:

ביומימיקרי הוא תחום בטכנולוגיה שבו חוקרים תכונות ומאפיינים של יצורים חיים בעלי חיים וצמחים, ומייצרים מוצרים שבהם עושים שימוש בתכונות ובמאפיינים אלה. לדוגמה, הסקוץ' (ולקרו) שכולנו מכירים שנועד להצמדה בנעליים, הומצא בעקבות קוצי האספסת שהם בעלי זיזים הנתפסים בפרווה של בעלי החיים.

תיאור תהליכי הוראה-למידה בקורס:

בקורס ביומימיקרי מתמחים התלמידים בכלי החקר לצורך תצפית. הם עורכים תצפיות על בעלי חיים וצמחים ומאתרים מאפיינים מעניינים שלהם. התלמידים לומדים גם את תהליך פתרון הבעיות בתחום הטכנולוגיה. הם ממציאים מוצר בעזרת מאפיין או תכונה של בעל חיים או של צמח. לדוגמה, תלמידה התבססה על כיסי הלחיים של האוגרים שמכילים מזון רב וגדלים ככל שמכניסים אליהם מזון נוסף, והכינה תיק קטן וגמיש שגדל ככל שמכניסים אליו דברים.

באמצע המחצית השנייה יתמקדו התלמידים בצבעים של בעלי החיים וימצאו מוצרים שמתבססים על צבע (הסוואה, אזהרה, חקיינות). הם יציגו את המוצרים בעזרת טכניקות של הדפס.

מעגלי השפעה ושייכות בעקבות הקורס במסגרת החינוכית ומחוצה לה:

בתערוכה בית-ספרית ביום החשיפה בפני ההורים, בהשתלמות מורים. המטרות - העצמת התלמידים ומתן ביטוי אישי לכל אחד מהם.

נימה אישית:

החיבור הבין-תחומי אפשר לנו מבט רחב על נושא הצבע.

חוקרים בעזרת בעלי חיים

מתכננים מוצרים

דבק מדביק

זיקית ממומת